

Ardealul Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

Doleanțele industriasilor și comercianților

Industriașii împreună cu comercianții, în continuarea acțiunii pentru îmbunătățirea situației industriei și comerțului, au intervenit din nou la guvern, cerând:

1. Reducerea impozitelor pentru comerț și industrie la jumătate din cât au plătit ultimul an și așezarea lor prin patentă fixă pe clase.
2. Impozitele să fie plătite de toate categoriile sociale, în cote egale.
3. Registrele comercianților să nu mai fie respinse la comisiunile de impuneri.
4. Înființarea Creditului Commercial.
5. Legiferarea falimentului civil.
6. Desființarea comerțului ambulant.
7. Desființarea completă a legii Speculei.
8. Modificarea legii brevetelor pentru băuturile spirtoase și unificarea regimului celor dela orașe și dela sate.
9. Desființarea taxei pe brevete și revenirea la vechile taxe.

„Dura“ și-a afiliat fabrica de candelabre „Lumina“

Marea întreprindere electro-tehnică „Dura“ înființată în 1920 de către „Banca Comercială (Szana) din Timișoara, Ludovic Bartha, Bela Beer-Löv și Géza Perényi și care a devenit una dintre cele mai mari întreprinderi electrotehnice din România,

a încheiat o importantă tranzacție

afiliindu-și fabrica de candelabre „Lumina“ din Timișoara.

Fabrica de candelabre „Lumina“ s'a înființat de către dnii R. Kissling și Fiul cu un capital de 15 milioane lei,

dar în ultimul timp nu a putut să facă față greutăților ce a întâmpinat.

În urma fuziunii ea va putea să-și desvolte activitatea mai intensiv.

Din acțiunile întreprinderii, după informațiile ce avem,

60% vor semna proprietarii dela „Dura“, iar 40% „Banca Comercială din Timișoara“

numită și Banca Szana.

Austria îngreunează importul cerealelor

„Neue Freie Presse“ publică programul agricol al guvernului austriac. Programul prevede urcarea taxelor vamale pentru cereale, obligativitatea ca făină importată să fie amestecată și introduce autorizații speciale pentru importul laptelor și al produselor de lăptărie.

Taxa vamală la cereale ar urma să fie ridicată la 6 coroane aur. Pentru făină s'ar adăoga a suprataxă de 8 coroane aur.

Obligativitatea amestecului făinei la import ar avea scopul de a face să se importe mai mult cereale decât făină.

A Resica ujjabb állami megrendelést kapott a C. F. R.-től

A CFR igazgatótanácsa elhatározta, hogy annak a megrendelésnek a kiegészítéséül amelyet a Resicai Vasművek és Uradalmak Részvénytársaságánál eszközölt, ujjabb 722 tonna vas- és fémanyagot rendel.

A Resicánál eszközölt ujjabb megrendelés értelmében szállítandó 722 tonna vas és fémanyagot a háboruban tönkrement vashidak helyreállítási munkálatainál fogják felhasználni.

Denunț pentru faliment fraudulos în contra unei firme din Timișoara

Acum un an, firma Sugár și Kohn din Timișoara-Fabrică, a fost declarată în stare de faliment, curator al masei falimentare fiind numit avocatul Iuliu Guggenberger.

Ori acesta, când a fost vorba să verifice inventarul averii active rămase, a constatat, că în răstimp averea dispăruse, cei falimentați au sustras creditorilor.

Făcându-se denunț atât de către creditorii, atât în contra foștilor patroni ai firmei, cât și în contra fabricantului Herman Adler, care dosise marfa, Tribunalul l-a achitat pe cel

din urmă, condamnând la 6 luni închisoare pe Iosif Kohn, autorul sustragerii masei falimentare.

Curtea de apel a judecat recursul făcut atât de către cel condamnat, cât și de creditorii, care nu s'au împăcat cu achitarea lui Adler.

Curtea a rămas să pronunțe sentința săptămâna viitoare, după ce va examina listele mărfurilor găsite dosite, despre cari Adler afirmă că ar fi fost luate încă înainte de a ajunge în faliment firma Sugár și Kohn.

A „Dura“ magába olvasztotta a „Lumina“ csillárgyárat

A Dura elektrotechnikai vállalat, amelyet 1920-ban a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt., továbbá Barta Lajos, Löw Beer Béla és Perényi Géza részvételével alakult és amely vállalat ma Románia egyik ilyenmü legnagyobb gyára, magába olvasztja a Lumina csillárgyárat. A Lumina a Kissling R. és Fia timisoariai csillárgyárból alakult tíz-

millió lej részvénytőkével, de az utóbbi években működése kedvezőtlenül alakult. A fuzió folytán a gyártól szakmai körökben eredményes működést remélnek.

Az új vállalat részvényeit értesülésünk szerint 60 százalékban a Dura tulajdonosai, 40 százalékban pedig a Szana Bank veszik át.

România felmondta Ausztriának a legübb kedvezményt biztosító kereskedelmi szerződést

Beavatott forrásból jelentik, hogy Románia Ausztriához való gazdasági viszonyában változás állott be, mert a román kormány tegnap három hónapra felmondta a legübb kedvezmény alapján álló kereskedelmiszerződést.

A két ország között már régen tárgyalások folynak a kereskedelmi-politikai rendezés kérdésében, de végleges eredményről eddig, amint a most jelentett szerződésfelmondás is bizonyítja nem lehet beszélni.

Ausztria felemeli a gabona és liszt kiviteli vámját

A Neue Frei Presse értesülése szerint az osztrák földművelésügyi miniszter a napokban a parlament elé terjeszti mezőgazdasági programját, amely többek között a gabona és liszt behozatali vámjának emelését foglalja magában. A gabona vámját két arany koronáról hat arany koronára emeli és változó vámot is létesít, viszont az Ausztria és Magyarország között megállapított öt aranykorona értékű kötött pótléket nyolcra emeli fel. A budapesti Nyolc Órai Ujság kommentálja a bécsi lap hírére, amelyet valószínűtlennek tart, mivel Magyarország és Ausztria között kereskedelmi egyezmény van érvényben.

Március 1-re halasztották a marosvásárhelyi iparkamarai választásokat

Marosvásárhelyről jelentik: Pár nappal ezelőtt megírta a Keleti Ujság bizalmas értesülés alapján, hogy az iparkamarai választásokat el akarják halasztani. Ez az értesülésünk valóban bizonyult, mert esütörtök délután a kereskedelmi miniszteriumnak 116.233. számú rendelete megérkezett a marosvásárhelyi iparkamara-hoz és a törvényszék elnökéhez, amelyben közli, hogy az iparkamarai választásokat március elsejére halasztotta. Az intézkedés nagy felháborodást váltott ki a város kereskedő és iparos társadalmában.

SĂPTĂMĂNA

*
Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, de acord cu Ministerul de Interne au luat măsuri severe pentru stricta aplicare a legii repausului duminical, în toată țara.

Delegația Camerelor de Comerț și Industrie din România, a asistat Duminecă la ședința Camerei de Comerț din Cracovia, iar Luni a vizitat stabilimentele Scheibler și Grohmann din Lodz. Președintele Camerei de Comerț din Lodz a oferit un banchet dlui Orghidan și delegaților români.

Casa Autonomă a regiilor monopolurilor Statului din România a încheiat un contract cu Regia monopolurilor Statului din Jugoslavia, prin care vom exporta 3000 tone sare în cursul anului viitor.

În anul curent exportul nostru de sare în Jugoslavia a fost de 20.000 tone.

Soc. „Reșița”, a anunțat plata dividendului la 1 Noiembrie 1929 și de la acea dată până azi, a plătit acționarilor cari s'au prezentat 70 milioane lei, din suma de 75 milioane lei, prevăzută în bilanț pentru dividendul acționarilor.

Parchetele Kocsis din Brașov sunt eseciente.

La Ministerul de Industrie și Comerț a avut loc adunarea reprezentanților băncilor din țară cu un capital mai mare de 20 milioane lei, pentru alegerea unui delegat al lor în Uniunea Camerelor de Comerț. A fost ales d. G. Popescu directorul industrial.

Consiliul de administrație al Căilor ferate a dispus ca taxa vagoanelor cu cereale, semințe de tot felul, leguminoase și oleaginoase, — adresate stațiilor Galați, port, doc, Brăila, port, doc; Constanța port sau siloz, Reni și Reni-tringhiu, să fie sporită de la 30 la 60 lei, pe oară și vagon.

Pe ziua de 1 Decembrie se termină lucrările de inventariere a averii căilor ferate. Valoarea comercială a bonurilor căilor ferate este aproape de 40 miliarde lei.

!
Pyram-Pasta tubusban fényesíti és festi a legkényesebb cipöket „LEDA” Timișoara. Autókat, bőröket, tömegárut legjobban a „LEDA” vegyészeti gyár által készített „CELLOLEDIN” Spritzlakkal festhet. Kérjen ajánlatot.

„LEDA”
fabrica de prod. chimice s. a.
TIMIȘOARA

Tiz százalékkal csökkentik az adókat?

Rist állítólag hozzájárult, hogy ez év elején husz száza.ékkal felemelt adókat tiz százalékkal csökkentsek — Az államháztartás kedvezőbb helyzete

Az új költségvetés tervezete néhány napon belül elkészül és szombaton valószínűleg már a parlament elé is terjesztik. Az „Adeverul” jelentése szerint az új költségvetés nagy meglepetéseket tartogat az ország számára. Charles Rist, a Madgearu pénzügyminiszterrel folytatott megbeszélései során állítólag hozzájárult ahhoz, hogy az állami jövedelmeknek az utóbbi hónapokban történt emelkedésének alapján a pénzügyminiszter bizonyos adónemekben redukciónak végezzen.

Rist azon az állásponton volt, hogy a költségvetést minimálisan két milliárddal csökken-

teni kell és ennek a csökkentésnek az arányában járult hozzá az adóterhek könnyítéséhez.

Kormánykörökből kiszivárgott hírek szerint arról van szó, hogy

a kormány tiz százalékkal redukálja az elmúlt év elején husz százalékkal felemelt adókat.

Ez a leszállítás, ha nem is jelentékeny, de kétségtelenül bizonyos könnyebbséget fog hozni a szigorított adóbehajtásokkal teljesen kimerült és a tönk szélére sodort piac számára. Az Adeverul híre mindenestre megerősítésre szorul.

December 7-én ratifikálják az aradi Erdélyi Hitelbank és Soc. Bancara Romana fuzióját

Perfektuálják az Erdélyi Hitelbank Arad és a Soc. Bancara Romana fuzióját

Munkatársunk értesülése szerint ez a nagyhorderejű tranzakció előzetes aláírásra került. Az Erdélyi Hitelbank december 7-én tartandó rendkívüli közgyűlésén fogják a fuziót kimondani. Ezzel egy 90 éves, nagymultu bank tűnik el a gazdasági élet színteréről, hogy anyagiakban megerősödve, új céggel siessen a küzdő gazdasági élet segítségére. Az új bank működése elé nagy várakozással tekintenek, annál is inkább, mert annak élén továbbra is Fejér Gábor vezérigazgató fog állani.

ről, hogy anyagiakban megerősödve, új céggel siessen a küzdő gazdasági élet segítségére. Az új bank működése elé nagy várakozással tekintenek, annál is inkább, mert annak élén továbbra is Fejér Gábor vezérigazgató fog állani.

Blanăria Frații Martonffy din Cluj a cerut concordat preventiv

Pasivele firmei se cifrează la 13 milioane, iar activele la 8½ milioane

In actuala criză economică, în care

întreprinderi după întreprinderi solicită concordate preventive,

o nouă mare firmă și-a anunțat insolvența.

Blanăria Frații Martonffy din Cluj, având la pasive 13 milioane, iar la active 8½ milioane lei,

a oferit creditorilor o cotă de 50%.

cerând concordat preventiv.

Cota oferită se obligă să o achite cu începerea anului viitor în decurs de trei ani.

Dintre creditorii indigenii sunt interesați în insolvența cu opt milioane, iar firmele străine cu cinci milioane. Din credite cinci milioane au fost acordate de institute financiare din Cluj.

Vizgálat a Bánáti Bankegyesület ellen Treisz Mihály feljelentése ügyében

Mint jeleztük, Treisz Mihály zombolyai téglagyáros feljelentést tett a temesvári ügyészségen a Bánáti Bankegyesület temesvári intézete ellen és hamis mérleggel, továbbá okirathamisítással vádolta a pénzügyintézetet. A feljelentéssel egyuttal azt is kérte Treisz, hogy szakértővel vizsgálattassák felül a bank könyveit, amelyeket hamisan vezettek. A vizsgálóbíró helyt adott a kérelemnek, az érdekelt pénzügyintézet azonban a

vizsgálóbíró végzését megfellebbezte.

A tábla jóváhagyta a vizsgálóbíró döntését és az iratok most érkeztek vissza a vizsgálóbíróhoz. Micu Arzén dr. vizsgálóbíró a hivatalos szakértőként kirendelt Gusz Jánostól, a Temesvári Bank Kereskedelmi Részvénytársaságtól kivette a hivatali esküt s így Gusz János egy-két napon belül megkezdte a bank könyveinek felülvizsgálását.

A HÉT

*
A külföldi lapok is észrevették, hogy a központi hatalmakhoz tartozott államok alattvalóinak a háboru alatt zár alá vett vagyonával történik valami. A hírekre most a pénzügyminisztérium a következőket közli magyarázat-képen:

A pénzügyminisztérium megállapítja, hogy az 1923. évi, a volt ellenséges államok alattvalói vagyonának likvidálására vonatkozó törvény alkalmazásáról van szó. Ez a törvény már hat éve alkalmazásban van és jelenleg nem merült fel semmi olyan körülmény, amely miatt alkalmazását be akarták volna szüntetni. Ezzel szemben valóban új az a tény, hogy a kormány elhatározta a bolgár alattvalók vagyonának likvidálását. Ez utóbbit nem régen felfüggesztették abban a reményben, hogy időközben a román és a bolgár állam között megegyezés jön létre. A tárgyalások azonban nem vezettek eredményre s így most a kormány az idevonatkozó rendelkezéseket újra hatályba helyezte.

A pénzügyminisztériumban lázasan dolgoznak az 1930. évi állami költségvetés összeállításán. A pénzügyminisztérium a felirati vita végeztével, december első napjaiban terjeszti a parlament elé az új költségvetés tervezetét.

A brassói Kocsis-féle parketta elsőrangú.

A Monitorul Oficial november 25-i száma közli a postatarifában eszközölt változásokat, amelyek szerint a belföldi egyszerű levelek portódija 20 gramm súlyig az eddigi 5 lej 25 bani helyet 6 lejre emeltetett. A loco rendeltetésű levelek portódija változatlanul 4 lej marad. A rendelet értelmében az 1930. évi január elsejétől kezdve megszűnik a 25 és 50 banis segélybélyegek használata a leveleken és levelezőlapokon és nem fizetendő az 50 bani külön illeték a belföldi táviratok és telefonbeszélgetések, valamint az 1 lej külön illeték a külföldi táviratok után.

A romániai Autonom Pénztár szerződést kötött a jugoszláviai állami monopóliumok igazgatóságával, amely szerződés értelmében Románia a jövő évben háromezer vagon sót fog exportálni Jugoszláviába. A folyó évben Jugoszlávia 20 ezer tonna sót vásárolt Romániától.

Az a bizottság, amelynek vezetésére francia vasutaszszakértőt hoztak Bukarestbe, befejezte a leltározási munkálatokat.

Ennek eredménye szerint a CFR ingó és ingatlan vagyona közel négyszázmilliárd lej.

Sulyos a viszontbiztosítás helyzete

A viszontbiztosítási üzlet az a része a biztosítási szakmának, melyről aránylag a legkevesebb szó esik, noha jelentőségénél fogva egyike a legfontosabb és legelsőbb rangú üzletágaknak. A viszontbiztosítás helyzete mindenkor fokmérője magának a direktbiztosításnak is és így egyáltalában nem mondható kedvező jelenségnek az a sok panasz, mely az utóbbi időben főleg német részről hangzik el a viszontbiztosítás eredményességéről és szituációjáról felől.

Illetékes szakkörökből a viszontbiztosítás helyzetére nézve a következő felvilágosításokat adják:

— Az üzleti év küszöbén álló zárata nem sok jót jósol a viszontbiztosításra nézve. A lefolyt évben igen

kedvezőtlen volt a viszontbiztosítás helyzete

és különösen a német reassurerek azok, akik leginkább panaszkodnak a mostoha viszonyokra. Ez pedig annyival is inkább hátrányos és általános jellegű, mert hiszen köztudomásu, hogy egész Európában

a német viszontbiztosítási üzlet a leghatalmasabb,

sőt Európa összes államainak egybevetett viszontbiztosítási tevékenysége meg sem közelíti a németországi viszontbiztosítás méreteit, természetesen ha csak a kontinenst vesszük számításba és Angliát kikapcsoljuk ebből az összehasonlításból.

Azok az évközi jelentések és helyzetképek, melyeket a német viszontbiztosító társaságok éppen az utóbbi időben hoztak nyilvánosságra, rendkívül pesszimisztikusak. Egyrészt a viszontbiztosítási üzletág egyre csökkenő rentabilitásáról tesznek tanúságot, másrészt pedig felemlítik, hogy az idén tapasztalható abnormis időjárás

óriási károkat okozott a viszontbiztosítóknak.

Különösen a jégüzlet volt rendkívül rossz Európaszerte és talán az egyetlen

Magyarország az, ahol a jégbiztosítási kampány nyereséggel zárult.

Ezenkívül a tüzkárok is halatlanul megnövekedtek, olyan mértékben, ami eddig tapasztalható nem volt, tehát kissé készületlenül találták a régebbi kockázati tabellák alapján dolgozó társaságokat.

— Magyarországon, ahol a viszontbiztosítási tevékenység amúgy sem ölt tulságosan nagy méreteket, egész speciális a helyzet és ha lehet, még kedvezőtlenebb, mint bármelyik külföldi államban. Ott ugyanis

a viszontbiztosítást rendkívül magas illetékek terhelik

és azonkívül nem szabad elfelejteni, hogy az életbiztosítási valorizációs törvény értelmében minden indirekt, tehát viszontbiztosítási üzletet egyszázalékos céladójárulékkal terhel. Hogy ezek az illetékek milyen magas hányadát viszik el a viszontbiztosító társaságok jövedelmének, azt minden szakember nagyon jól tudja.

A direkt biztosító társaságok is rendkívül alacsony haszontételt kalkulálnak, ez azonban még mindig bőséges haszontételnek mondható a viszontbiztosítási hasznokhoz

C. F. R. nu vor mai acorda lucrări întreprinderilor particulare

Consiliul de administrație al căilor ferate fiind pus acum câtva timp în fața unei oferte a uzinelor „Reșița”, „Union”, „Malaxa” și „Lemaitre”; cari se ofereau a construi, pentru căile noastre ferate, vagoane și locomotive, a respins-o și a făcut cunoscut fabricilor ofertante că administrația căilor ferate nu și poate lua nici un angajament, având în vedere faptul că planul Léverve impune efectuarea lucrărilor c. f. în regie proprie.

Totuși consiliul de administrație a opinat că dacă vagoanele și locomotivele ce se vor construi, vor fi de bună calitate și cu un preț convenabil corespunzând necesităților, căile ferate le vor recepționa.

În ultimul consiliu de administrație însă, s'a hotărât ca de acum înainte

nici o lucrare să nu se mai execute decât în regie proprie.

În acest plan nu intră întreprinderile cu cari C. F. R. au

képeket, melynek tételei oly alacsonyra vannak kalkulálva, hogy nem százalékok, hanem ezrelékek is igen

érzékenyen befolyásolják az egész viszontbiztosítási üzlet rentabilitását.

Feltétlenül szükséges lenne tehát a viszontbiztosítás terheinek enyhítésére és miután a társaságok részéről ilyenirányu megkeresések gyakorta érkeznek a felügyelő hatóságokhoz szakkörökben bizonyosra veszik, hogy a felügyelő hatóság nem fog késlekedni azon intézkedések megtételével, melyek a terheket elviselhetőbbé és alacsonyabbakká fogják tenni.

încheiat contracte pentru anul viitor.

O comisiune formată din dnii ingineri Cantunari, Balinski etc. face planul cum vor fi organizate, în viitor atelierele. Această comisiune își va termina lucrările înainte de 15 Dec. a. c. și are ca fir conducător principiile anunțate, în această privință, de planul „Léverve”.

Reorganizarea privește și conducerea atelierelor și un pas înainte s'a făcut prin recenta contopire de direcțiuni, precum și mărirea și modernizarea actualelor instalațiuni. Centru noii organizații îl va forma atelierul „Grivița” cari vor fi cu mult mărite și prevăzute cu instalațiunile necesare pentru construirea de locomotive și vagoane.

Deasemenea se vorobește insistent de

preluarea de către administrația căilor ferate a unei mari întreprinderi industriale din Ardeal,

care va avea menirea de a construi numai locomotive.

Kényszeregyezséget ajánlott fel az élesdi malom és villamosmű

Malma és villamostelepe van Élesden Weinberger Mihálynak. A malmot 1923-ban alapította. Az alapítás idején és még azután is hosszú ideig nem volt semmi adóssága. De három év múlva már fel kellett vennie 300.000 lejt az Erdélyi Bank nagyváradi fiókjánál (akkor még Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiókja). Ugyanabban az időben mások is alapítottak malmot Élesden, olcsóbb pénzzel és alacsonyabb bérekkel dolgoztak ezek a konkurensek úgy, hogy Weinbergernek egyre nehezebb lett a helyzete. Weinberger — hogy újabb kereseti forráshoz jusson —

modern villasművet épített, másfélmillió lejes beruházással.

Ez a villamosmű látja el árammal Élesdet és nem kevesebb,

mint kétszáz fogyasztója van, ezeknek száma pedig folyton növekszik. Évente többszáz ezer lejt jövedelmet hajt a villamosmű.

— Nem akarok meggazdagodni kényszeregyezés révén — mondja a kényszeregyezési kérdésben Weinberger — és főleg

nem akarom megkárosítani hitelezőimet,

de a mai helyzetben nem is a tőkének, hanem a rendkívül magas kamatoknak törlesztése az, ami fojtogatólag nehezedik rám.

Weinberger mérlege: Teljes aktívum 3,268.524 lejt. Passzívum: 2,195.254 lejt. A mérleg tehát aktív 1,073.270 lejjel.

Weinberger ajánlata: Hatvan százalékos kvóta, három év alatt, havi egyenlő részletekben, az első részlet a kény-

szeregyezés jogerőre való emelkedése után hat hónappal érvényes, évi hatszázalékos kamatokkal.

Garanciaképpen felajánlja Weinberger összes ingatlanait; malmát teljes berendezéssel, ugyancsak a villamosművet. Felesége ingatlana is a hitelezők rendelkezésére áll.

A törvényszék a legközelebbi napokban tűz ki határidőt.

Európa minden állama résztvesz a lipcsei nemzetközi szörmekongresszuson

Lipcsében a jövő év júniusában nemzetközi kongresszust rendeznek. Eredetileg azt vették tervbe, hogy június 1-től 20-ig fog tartani ez a kongresszus, de a közbejött akadályok miatt tartamát lényegesen rövidebbre szabták, amennyiben

a kongresszust június 21-től 29-ig tartják meg.

A kongresszus egybeesik az ugyancsak Lipcsében rendezendő nemzetközi szörmekiallitással, mely 1930 májusától szeptemberéig tart, de attól teljesen független. A kongresszuson a német birodalmi gazdasági miniszter fog elnökölni és

Európa minden jelentékeny szörmepari állama delegátust küld a nemzetközi kongresszusra.

Ez összejövetel keretében, mely az első hasonló kongresszus, rendkívül fontos problémákat beszélnek meg. A napirenden szerepel többek között az

egységes nomenklatura megalkotása és egy nemzetközi választott bíróság felállítása,

mely az egyes vitás ügyekben dönt. A kongresszus iránt úgy Németországban, mint Európaszerte rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Ipari kedvezmények

A minisztertanács újabban az alábbi vállalatoknak adta meg az iparpártolási törvény kedvezményeit: Temesvári város Jéggyára a 2159—1929, számu jegyzőkönyv szerint kapta meg az iparpártolási törvény kedvezményeit.

A temesvári „Star” Cipőgyár, amely Braun Mihály, Baumhoff Péter és Lochinszky Agoston közkereseti társaság tulajdonát képezi, a 2212—1929. számu minisztertanácsi jegyzőkönyv szerint megkapta az iparpártolási törvény kedvezményeit.

L. Bauer és L. Gál, akiknek a temesmegyei Ujvár községben hengermalmuk van, a 2269—1929. számu minisztertanácsi jegyzőkönyv szerint megkapák az ipari kedvezményeket.

„Moara Motică” temesvári közkereseti társaság a 2159—1929. számu minisztertanácsi jegyzőkönyv szerint kapta meg az iparpártolási törvény kedvezményeit.

Taxarea țesăturilor de lână și bumbac combinate cu mătase

Ministerul de finanțe a trimis punctelor vamale din țară, copie după adresa direcțiunii contribuțiilor, serviciul impozitului pe lux și cifra de afaceri, făcându-le cunoscut că ministerul este informat că în privința țesăturilor de bumbac sau lână combinată cu mătase sunt modalitățile de taxare diferite, pentru a se curma aceste controverse, se face cunoscut următoarele:

Tarif unitar al legii impozitului pe lux și cifra de afaceri, a fost întocmit după tariful vamal, așa că modul de taxare trebuie să fie același.

Faptul că la art. 226 din tariful unitar s'a introdus nota din legea cifrei de afaceri, nu schimbă cu nimic fundamentul taxării, căci această notă nu face decât să reglementeze cota de impozit ce se aplică țesăturilor respective, adică țesăturile, împletiturile, panglicile, șireturile, dantelele, confecțiunile, sunt considerate ca mătase pură atunci când conțin peste 50 la sută mătase și sunt impuse la impozitul pe lux de 16,50 la sută, și când conțin mai puțin de 25—50 mătase sunt supuse impozitului pe lux de 11 la sută și când conțin mai puțin de 25 la sută mătase sunt supuse impozitului de 2,20 la sută, cifra de afaceri.

Așa dar, pentru firele din diferite textile amestecate cu fire de mătase va lua valoarea țesăturii plus valoarea mătasei în proporția în care intră firul de mătase în amestec.

Țesăturile, împletiturile, panglicile, ceaprazăria, pământerterte, etc., din orce fel de textile cari conțin în amestec până la 5 la sută mătase naturală sau artificială se vor taxa luându-se valoarea respectivă a țesăturii, împletiturii, etc., după felul textilelor din care sunt făcute plus 10 de lei de kgr., la care valoare se va aplica impozitul pe cifra de afaceri de 2,20 la sută.

Cele ce conțin 5—10 la sută mătase se vor taxa tot cu 2,20 la sută cifra de afaceri, cari se aplică la valoarea țesăturii respective, majorate cu 200 lei pe kgr.

Cele ce conțin 10—25 la sută mătase se vor taxa tot cu 2,20 la sută cifra de afaceri, valoare lua hidodarodarard cotă ce se aplică la valoarea țesăturii respective majorate cu 25 la sută din valoarea țesăturii de mătase după greutatea pe m. p.

Cele ce conțin 25—35 la sută mătase, se ia valoarea respectivă a țesăturii majorate cu 40 la sută din valoarea țesăturii de mătase după greutate pe m. p., la care se aplică impozitul pe lux de 11 la sută.

La cel ce conține 35—50 la sută mătase ia valoarea țesăturii de mătase la care se aplică impozitul de 11 la sută.

La cele ce conțin peste 50 la sută mătase se ia valoarea integrală a mătasei la care se aplică impozitul pe lux de 16,50 la sută.

Exemplu: o țesătură conținând 30 la sută mătase și 70 la sută bumbac se încadrează

după vamă la art. 521 c./526/208 d. la cifra de afaceri se va taxa astfel:

230 lei valoarea un kgr. plus 40 plus 2000—2278, la care valoare aplicându-se impozitul pe lux de 11 la sută, avem lei 250,36 impozit pe lux la un kgr. din acea țesătură.

Se vor da explicațiunile necesare tuturor organelor de percepere și control.

Az ipari termelés nem bír újabb teheremelést

A nagyváradi U. G. I. R. a kényszeregyezési rendszer módosítását kérte

Az UGIR nagyváradi csoportja november 25-én Friedmann Herman, a Dreher Hagenmacher sörgyár vezérigazgatójának elnökletével gyűlést tartott, amelyen a cluji kerületet dr. Bősörményi Sándor UGIR igazgató képviselte.

Az értekezlet az UGIR bukaresti közgyűlésével és az ezt követő sajtókampánnyal foglalkozva teljesen azonosította magát a kerületi vezetőség eljárásával, amelyet felkért arra, hogy az iparpolikai sérelmek gyógyítása érdekében a szükségessé vált lépéseket az eddigi eréllyel folytassa le.

A munkásbiztosító törvényjavaslattal foglalkozva a gyűlés leszögezte a nagyipar mai álláspontját, hogy

az ipari termelés a közteheremelést nem bírja el

és így ennek a törvénynek a keretében is csak a különböző munkásbiztosítási rendszerek egységesítésével járó és magá-

ban véve is jelentékeny költségemelését hajlandó elfogadni.

A gyűlés kiemelkedő pontját a kényszeregyezési eljárás módosításának kérdése képezte. Megállapította az értekezlet, hogy a jelenlegi rendszer megvédi ugyan az adóst, de

nem részesíti védelemben a hitelezőt

és ezáltal a hiteléletet.

A kényszeregyezési törvény módosítására a gyűlés konkrét javaslatot hozott. A javaslat szerint a módosítandó kényszeregyezési törvénynek kötelezővé kell tennie, hogy

az a vállalat, amely 10—20 százalékos fedezetlen passzívumot tapasztal üzletében, köteles legyen kényszeregyezséget kérni.

Követelte egyben az értekezlet, hogy a megállapított kielégítési kvóta fizetési határideje az eddigi 3 év helyett 18 hónapban állapíttassék meg.

Kifizetik a C. F. R. 1926 évi tartozásait

A CFR közszállítási tartozásainak rendezésével kapcsolatosan közelebről megkezdik az 1926 év előtt eszközölt vasuti megrendelések, illetve szállítások ellenértékének kifizetését. A CFR igazgatótaná-

csának erre a célra 520 millió lej áll rendelkezésére, amelyet a pénzügyminiszterium utalt ki. A szállítások ellenértékének kifizetését december hó első hetében fogják megkezdeni a Banca Nationala fiókjai.

Változást hoz a kereskedelmi törvénykönyv reformja

Készül a büntetőjogi reform is, amely rövidesen parlament elé kerül

Az új kereskedelmi törvénykönyvnek ma már elkészülte a kereskedelmi értékpapírokra vonatkozó része, és ennek intézkedései önmagukba véve is egy egységes és életbeléptethető egésznek képeznek. Amennyiben ez a törvény tényleg megszavazás alá kerül, úgy megvan téve az első lépés Románia igazságszolgáltatásának egységesítése felé.

Az új törvény különben három részből áll. Az első általános intézkedéseket tartalmaz a névre, bemutatásra és rendeltetésre szóló hitelpapírokról, váltókról és csekkokról.

Az új törvénykezések alapját az 1925-ös olasz törvénytervezet képezi. A váltó és a csekkre vonatkozó intézkedé-

seknél tekintetbe vették a hágai legfelsőbb törvényhozási tanács, valamint a nemzetek szövetségének és a nemzetközi kereskedelmi kamarának, valamint a római magánjogi nemzetközi intézet által közzétett doktrínákat és ezen intézmények részéről megnyilvánuló óhajokat.

A váltótörvény speciálisan az Erdélyben érvényben lévő osztrák-magyar váltójogi intézkedésekhez igazodik.

A váltójogi eljárás az erdélyi és a bukovinai fizetési meghagyáshoz hasonlít.

Értesüléseink szerint Gane Sándor kuriai elnök vezetése mellett rövidesen elkészül az egységesített kereskedelmi

törvénykönyv másik két része is, nevezetesen

a kereskedőkről és a kereskedelmi társaságról intézkedő részek.

Az új kereskedelmi törvénykönyv szabályozni fogja a bankügyleteket a csódtörvény pedig az 1929. július 10-iki előzetes kényszeregyezési törvény fogja helyettesíteni. A szövetségekről szóló dispoziciók az egységesített kereskedelmi törvénykönyvben nem fognak szerepelni.

Öt árverést tüzött ki a vámhivatal december hóra

Az egyre fokozódó kereskedelmi válságot mi sem jellemzi jobban, mint az árveréseknek az a sorozata, amelyet a kolozsvári vámhivatal tűz ki azoknak a kereskedőknek az áruira, akik a horribilis behozatali vámokat nem tudják idejében előteremteni. Akkor, amidőn a külföldi államokban vámszabadraktárak felállításával könnyítik meg az importáló kereskedelemnek a helyzetét, nálunk a közterhek alatt nyögő kereskedő portékája rögtön dobra kerül, ha a vámot idejében előteremteni nem képes.

December hó folyamán öt árverést tart a kolozsvári vámhivatal. Az első árverés 2-án lesz, amidőn több száz kiló gyapju és műselyem fonal kerül eladásra. A második árverést december ötödikén rendezi a vámhivatal, melynek lisáján nagyobb mennyiségű rövidáru, drogua és gyógyszerek szerepenek. A harmadik árverés határnapja december 9, amidőn nem kevesebb, mint 94 kiló rádióalkarész felett ütök le a kalapácsot. A negyedik árverés december 13-ára esik, melynek tételeit jelentős értéket képviselő selyemárak, csipkék, sodronyok és nagyobb mennyiségű gépek és gépalkatrészek képezik. Az ötödik árverésen, melynek határnapja december 20, selyemcsipkék, selyem szallagok és számos apróbb tétel importcikk kerül elárverezésre.

Új cégek és cégváltozások

Petru Hristache temesvári cipész cégét a törvénytörvény bejegyezte. A cég székhelye Temesvár I., Str. Primăriei 1.

Seiner Mihály kereskedelmi ügynök cégét a törvénytörvény bejegyezte. A cég székhelye Temesvár.

„Lassenco“ S. A. de Transporturi internationale temesvári céget a törvénytörvény bejegyezte. A vállalat részvénytőkéje 500 ezer lei, amely 1000 darab 500 lej névértékű részvényből áll. Az igazgatóság tagjai Pompeiu Andreia, Ervin L. Weber, Octav Munch, Kecskeméthy Sándor.

Contingentarea vânzării interne a produselor de petrol începe la 1 Decembrie

Obiectul și executarea acordului — Cota de participare — Vânzarea și calitatea produselor — Lichidare — Arbitraj — Durata acordului

După cum am anunțat, comisiunea specială de petroliști prezidată de d. C. Osiceanu și însărcinată cu studiarea principiilor de bază ale acordului asupra vânzării interne, a ajuns la o deplină înțelegere. Comisiunea a redactat textul acordului, care a fost supus spre aprobare reprezentanților tuturor rafineriilor din țară, obținând unanima adeziune.

Obiectul acordului.

Obiectul acordului îl formează vânzările interne de benzină, petrol, motorină și păcură — ce urmează a fi contingentate în condițiile fixate prin acord.

Vânzări necontingentate.

Rămân în afară vânzările de uleiuri minerale, parafină, astfel și coals de petrol.

Pentru executarea condițiilor acordului se institue două organe și anume: 1) adunarea rafineriilor (numiți în acord participanți furnizori) și 2) comisia de supraveghere care va avea ca auxiliar biroul de decontare. Această comisiune, este prezidată de d. C. Osiceanu și e compusă din d. L. Ghica, Th. Fieșinescu, M. S. Zentler V. Bonciu, Marinescu, Eug. Saladin, Grigorescu; M. Sain și M. Halperine.

Această comisie va convoca adunarea participanților-furnizori, de câte ori va găsi cu cale, dar cel puțin odată pe lună; pentru a face propuneri asupra oricăror altor chestiuni în legătură cu executarea acordului. Convocarea acestei adunări poate fi însă cerută și de oricare dintre participanți-furnizori, prin cerere motivată.

Cota de participare.

După fixarea în amănunt a normelor de funcționare a acestor organe, acordul trece la cota de participare hotărând că fiecare participant furnizor să ia parte la furniturile pentru intern, în proporția în care se găsește țiteiul distilat de dânsul, pentru contul său propriu în rafinerie sa sau în altele, față de cantitatea totală a țiteiului distilat de toți participanții furnizori. Partea de furnitură a fiecăruia se va stabili pentru fiecare lună calendaristică.

Sporurile de cotă.

Participantul furnizor a căruia cotă de participare, calculată după norma de mai sus nu întrece 3% are dreptul de un spor de cotă după cum urmează:

Cota de 3—2½% se multiplică cu 1.5;

cota de 2.49—2% se multiplică cu 1.75;

cota de 1.99—1% se multiplică cu 2;

cota sub 1% se multiplică cu 2.5.

Această măsură a fost luată în favoarea micilor producători.

Excepții.

Dacă un participant posedă mai multe rafinerii și unele sunt departe de locul de producție al țiteiului, astfel că nu pot fi aprovizionate prin conducte, — aceste rafinerii vor fi considerate fiecare separat și li se vor stabili cotele de participare pe baza țiteiului prelucrat de fiecare.

Vânzările în interior.

La finele fiecărei luni, comisia de supraveghere, ținând seamă de consumul probabil pe luna următoare, stabilește cantitățile aproximative ce fiecare furnizor va putea da în consumul intern. Fiecare participant va putea însă furniza în vânzările interne, o cotă de 10 la sută peste cota sa.

Vânzarea produselor de petrol în țară se va face de fiecare participant furnizor prin mijloacele cu prețurile și condițiile ce le va voi.

Pentru decontare, se stabilesc 5 produse tip, benzină de automobile, benzină grea, petrol; motorină și păcură. Toate aceste produse vor fi de calitate fixată de ministerul de industrie și cunoscută deja.

Elegendő fedett vagon áll készen a gabona és cukorrépa kampányra

A CFR. forgalmi igazgatósága által legutóbb kibocsátott statisztikai adatokból kiderül, hogy néhány napon belül, legfeljebb egy hét leforgásával a fedett vagonokban rakott

árak szállítása a legnagyobb pontossággal fog megindulni

az egész vasúthálózaton.

A gabona árukat a konstancai kikötő levevőképességének arányában fogják bevagonozni az egyes vasúti állomásokon. Egyszóval, a fedett vagonok megrakása, valamint az áruk szállításának helyzete szembelláthatóan javult. Tudvalevő ugyanis hogy ezeknek a vagonoknak átadott áruk

Prețurile de lichidare.

ale diferitelor cantitative ale acestor produse se vor stabili de către adunarea participanților furnizori, pentru fiecare lună calendaristică. Compensarea diferențelor cantitative, urmează să se facă în natură, prin cumpărări sau vânzări între participanți furnizori, pe prețul de lichidare stabilit. Calitatea produselor va fi aceea stabilită mai sus.

Stabilirea situațiilor cantitative a furniturilor.

Se va face de către participanți lunar, pe baza documentelor produse de ei ca certificatul agentului de control al rafineriei, tabloul vânzării etc.

Judecarea diferendelor.

Diferendele ivite în urma aplicării acordului, se vor supune judecării unei comisii compusă din 2 arbitri, cari în termen de 5 zile vor alege un supra-arbitru.

Judecarea litigiului se va face în cel mult 10 zile dela numirea supra-arbitrului. Toți participanții furnizori sunt solidar răspunzători de executarea sentinței supra-arbitrului.

Când intră în vigoare acordul.

Acesta acesta intră în vigoare la 1 Decembrie, iar durata lui este nelimitată.

Participanții îl pot însă denunța, prin scrisoare recomandată adresată președintelui comisiei de supraveghere, cu trei luni înainte de data denunțării.

Președintele va încunoștiința despre aceasta pe participanții furnizori, cari urmează a hotărâ.

Acest acord se speră că va asigura o mai bună aprovizionare a țării cu produse de petrol de bună calitate și totodată va asigura dezvoltarea industriei noastre de petrol.

Ez a mennyiség bevagonozása és elszállítása legkésőbb a karácsonyi ünnepekig meg fog történni.

A CFR-nek átadott cukorrépa vagonok összességét 45 ezerre taksálják.

Felemelték a jövedéki cikkek csempészése utáni bírságok összegét

A gyufakölesön alapján megalakult Cassa Autonomă igazgatósága rendeletileg felemelte a dohány- és egyéb jövedéki cikkek csempészése után fizetendő bírságot. Az új bírságok a következők: külföldi cigaretta darabja után harminc lei, a legkisebb büntetési összeg azonban ezer lei. Szivar után száz lei fizetendő darabonként. Egy kiló külföldi dohány becsempészése után négyezer lei bírságot vetnek ki. A belföldi szüzdohány kilója után kétezer leit kell leróni. Ezerhatszázról—ötezer leig terjedhető pénzbüntetés jár egy külföldről becsempészett csomag kártya után. Ezer lei fizetendő minden külföldről hozott öngyújtó után, amelyet nem pecsételtek le, míg minden doboz gyufa után huszonöt lei bírságot kell fizetni. Azok az ügynökök, akik felfedik a csempészést nemcsak a befizetett bírság, hanem az elkobzott áru felerészét is megkapják jutalom fejében. Ujtása az intézkedésnek az, hogy a tisztviselők a jutalmi osztlékot a leleplezéstől számított tíz napon belül megkapják. Nem tartozik a csempészés fogalma alá az, ha valaki külföldi utjáról visszatérve az engedélyezett kilencvenkilenc cigarettát hozza magával.

Ujabb fizetéseképtelenség a nagyváradi piacon

Pár napos szünet után tegnap újból beadtak a törvényszékre egy kényszeregyezési kérelmet. Kelemen Sándor bázáros, akinek a Nagypiac-teren van üzlete, kért kényszeregyezséget.

A cég aktivuma 264.449 leire rug, ezenkívül van még 17 ezer 482 lej követelés.

Ezzel szemben a passzivum 797.863 lej.

Kelemen Sándor ötvenszázalékot ajánl, harminchónapi lefizetésre. Az első részlet az egyezségnek jogerőre való emelkedése után rögtön esedékes.

Béérkezett a törvényszékhez két esődkérés is. Az egyikben Schwartz Herman szövetárkereskedő ellen kért esődöt az AGECO általános ügynökségi és kereskedelmi rt., Groszmann Samu dr. ügyvéd útján 43.619 lei erejéig. A esődkérést azzal indokolja az AGECO, hogy Schwartz Herman önmaga jelentett fizetéseképtelenséget nemrég egy körlevélben, amelyben 35 százalékos kvótát ajánlott fel.

A másik esődkérés Duse Szilviu vaskóhi kereskedő ellen irányult, alig 10.000 lejes összeg miatt. Egy petroleum-vállalat a esődkérő.

szállítása nagy késéseket szenvedett a nagy hadgyakorlatokkal kapcsolatos hadseregszállítások okozta zavarok miatt.

A cukorrépa szállítási kampány rövidesen véget ér.

Miután a múlt évi cukorrépa termelési hatvannégy százalékos csökkenést mutat, a vasúti szállítások forgalma is veszített aktivitásából.

Csernovitzban, a CFR kerületi üzletvezetőségének területén leraktározott cukorrépa mennyiség vagonbalelyezése van még csak hátra, melynek megtörténte után

az idej szállítási kampány befejezettnek tekinthető.

Acordarea creditelor vamale

O prevedere importantă a noului proiect de lege al vămilor

Noul proiect de lege al vămilor stabilește normele în cari se vor putea acorda credite vamale. Aceste norme țin seama, pe deoparte, de nevoia absolută, de a încuraja pe importatori, cari nu pot dispune imediat de sumele importante necesitate, azi, de plata taxelor vamale, dar pe de altă parte, oferă toate garanțiile ca drepturile statului să nu fie nesocotite.

Acordarea creditelor vamale.

Noul proiect prevede că mărfurile de import și export se vor putea libera din vamă, cu creditarea tuturor drepturilor datorate Statului, în condițiunile următoare:

1. Importatorul să depună o garanție îndestulătoare în titluri de ale Statului la cursul zilei, cu scăzământ de 10 la sută sau în scrisori bancare, acceptate de Ministerul Finanțelor; în nici un caz această garanție nu poate să fie mai mică decât totalul drepturilor datorate.

2. Să aibe formă înscrisă de engrosist pentru mărfurile a căror creditare de taxe o cere sau patenta cea mai mare de fabricant.

Administrațiunea vămilor hotărăște cari sunt vămile ce pot să acorde asemenea credite, cari sunt firmele industriale ce se vor bucura de această favoare și care va fi cifra garanției pentru fiecare.

Termenul creditării taxelor de import, va fi până la trei luni pentru firmele cu garanții personale și până la 6 luni pentru celelalte cazuri, neputându-se sub nici un motiv acorda vre-o prelungire peste aceste termene.

Apărarea drepturilor Statului.

Dacă la exprimarea termenului de creditare, taxele nu vor fi achitate, administrația vămilor va vinde prin sindicul bursei din București, fără somațiune sau în cunoștință, efectele depuse în garanție.

Din suma dobândită se vor achita drepturile Statului, iar restul se va consemna la Casa de Depuneri, la dispozițiunea depunătorului garanției; în caz când Statul nu s'ar acoperi pe deplin din vânzarea garanției, neajunsul se va împlini dela importator, prin dispozițiunile legii de urmărire.

Drepturile de import creditate prin scrisori de garanție bancare și neachitate la termen se vor urmări pe baza legii de urmărire, scrisorile în cauză formând titluri executorii.

Firma care s'ar expune la asemenea urmărire, pierde pentru totdeauna dreptul la favoarea creditării.

Reimportări, reexportări și mostre comerciale.

Oricine va expedia în străinătate mărfuri indigene și va voi să-și asigure reimportul lor în scutire de drepturi, va fi dator să depună la vama de esire probe de mărfuri expediate și să însoțească aceste probe de un stat descriptiv al lor, asigurându-se drepturile export, fie prin consemnarea lor, fie prin depunerea unei scrisori bancare, acceptate de Minister, fie Titluri de Stat cu scăzământ de 10 la sută.

Vama va putea să asigure identitatea mărfurilor și prin sigiliu sau plumburi, o taxă de 1 leu se va plăti de exportator pentru fiecare sigiliu și 3 lei de fiecare plumb.

Mărfurile expediate conform dispozițiunilor acestui articol vor putea să fie reimportate în termen de cel mult 6 luni dla exportul lor.

Reimportul se va face prin vama de țăire. Reimportul prin altă vamă nu va fi permis decât în temeiul unei autorizări speciale a Administrațiunei vămilor. Când mărfurile vor fi fost stampilate sau sigilate de vre-o vamă din interiorul țării, ele vor putea să fie expediate la acea vamă după a recunoaștere sumară a lor de către vama de frontieră și cu îndeplinirea formalităților relative la mărfurile destinate a fi supuse drepturi-

lor de vamă înăuntrul țării. Cerealele, legumele, fructele și alt produse naturale cari sunt aproape identice pretutindeni și a căror identitate nu se poate constata cu înlesnire, nu vor beneficia de dreptul înapoierei.

Exportul mașinilor agricole și industriale.

Exportul temporar al mașinilor industriale și agricole, aparate și instrumente științifice de precizie, menite a primi în străinătate un adaos de lucru sau pentru a fi reparate, se poate admite cu condițiunea, ca să se poată stabili identitatea. Pentru adaosul de lucru se achită drepturile la import. Materialele sau obiectele a căror industrializare nu se poate desăvârși în țară, se va putea permite exportarea lor vremelnică în străinătate pentru a fi supuse unei operațiuni de industrializare. La esirea din țară se vor consemna taxele de export, sau se vor garanta cu o scrisoare a unei bănci acceptate de minister sau cu titluri de stat pe cursul zilei cu un scăzământ de 10 la sută, iar la înapoierea mărfurilor, vor fi impuse la diferența de taxe între taxa de import a materialului sau obiectelor cari au eșit din țară și cele convenite la materialul sau obiectele ce se impoartă.

Termenul înăuntrul căruia urmează să se facă reimportul, este de 6 luni, fără a se putea sub nici un motiv acorda vre-o prelungire. Exportul se va încuviința numai dacă se vor putea lua măsuri suficiente de identitate.

Az Érmihályfalvi Egyesült Takarékpénztár beleolvadt a Bihar megyei Takarékpénztárba

Siker koronázta a szanalási akciót

Az Érmihályfalvi Egyesült Takarékpénztár szanalása dolgában sikeres tárgyalások folytak le, amelyek eredményeképpen a bank betétesinek túlnyomó többsége elfogadta azt a szanalási alapot, hogy betétesinek ötven százalékról lemond.

Vasárnap olyan hírek terjedtek el, mintha az a szanalási akció amelyet a Bihar megyei Takarékpénztár kezdett meg, megihusult volna.

Ezekkel a riasztó hírekkel szemben a Bihar megyei Takarékpénztár nagyváradi központjától Szemere Miklós, a bank vezérigazgatója ki jelentette hogy szó sincs arról, hogy a szanalási akció megihusult volna. Tul vagyunk már azon — mondta Szemere vezérigazgató — hogy a betétesekkel nem sikerült a meg egyezés. A betétesek kilenc-

ven százaléka már

el is fogada az ötven százalékos kiegyezést

és mindössze tíz százalékot kitevő betétek tulajdonosai nem nyilatkoztak még e mellett.

— Az Érmihályfalvi Egyesült Takarékpénztár részvénytársaság egyébként közgyűlést tartott, amelyen egyhangulag kimondta hogy

hárommillió lejnyi alaptökét tizenötezer lejre szállította le,

vagyis a részvényeket egy lejre lebélyegezte.

— Azt is kimondta a közgyűlés, hogy az Egyesült Érmihályfalvi Takarékpénztár beolvadt a Bihar megyei Takarékpénztárba.

Már december elsején az érmihályfalvi bank mint a mi fiókunk kezd meg működését

és első feladata a likvidálás lesz.

— Avval, hogy az alaptökét leirták, a bank tartozásai olyan módon csökkentek, hogy a betétesek ötven százaléknyi betétjük elengedésével hétmillió lejnyi összeget adnak az ügyek rendbehozásához. Hogy az igazgatóság tagjainak mekkora összeggel kell hozzájárulni a szanaláshoz, azt még nem tudni egész pontosan; de bizonyos, hogy az igazgatóság tagjainak többet kell fizetniük hétmillió lejnel.

Maga az intézet igazgatója, Benedek Zoltán mintegy hárommillió lejt fizet a szanalás céljaira.

— Benedek Zoltán ötmilliót érő vagyonára az Erdélyi Bank egymillió lejjel a Magyar Általános Hitelbank egymillió lejjel van rátáblázva míg az Érmihályfalvi Egyesült Takarékpénztár javára hárommillió bekebelezés van. Ilyenformán ez a hárommillió lej már erre a célra fordítható.

Általában biztosra veszik; hogy a Bihar megyei Takarékpénztár szanalási akciója sikerrel fog lebonyolódni.

Incărcările C. F. R.

Din ultimele date statistice, primite de direcțiunea specială a mișcării C. F. R., rezultă că în câteva zile maximum o săptămână, toate transporturile de mărfuri ce se predau pentru vagoane acoperite, vor veni la zi, pe întreaga rețea.

Transporturile de cereale se încarcă, de stațiuni, în limita capacității de descărcare a portului Constanța.

Intr'un cuvânt, situația încărcărilor în vagoane acoperite s'a îmbunătățit în mod vizibil. După cum se știe transporturile predate pentru aceste vagoane au suferit mari întârzieri din cauza perturbațiunilor provocate din transporturile de trupe, pentru marile manevre militare din acest an.

Campania sfecelei

Campania pentru transportul sfecelei de zahăr se va termina în curând.

Din cauza că producția de sfeclă a fost cu 64 la sută mai redusă ca în anul trecut, și transporturile pe calea ferată au fost mai puțin active.

A mai rămas să se încearce o cantitate de sfeclă, depusă în cuprinsul regionalei C. F. R. Cernăuți după care campania acestui an poate fi considerată ca încheiată. Această cantitate va fi încercată și transportată cel mai târziu până în ajun de sărbătorile Crăciunului.

Totalul vagoanelor de sfeclă, predate la C. F. R., se conțea a fi de 45.000.

Depuneri de mărfuri.

În cursul zilei de 27 se aflau depusă pe cuprinsul întregi rețele C. F. R. așteptând a fi încercate, 7000 vagoane cu mărfuri pentru vagoanele acoperite și 16.000 pentru descoperite.

DIANA sós borszesz, vezérképviselőt „GEA“ KRAYER. Főlerakat Balkán Impex, TIMIȘOARA.

Scăderea taxei de scont se consideră mai mult demonstrativă

Banca Națională prin reducerea taxei de scont nu a influențat piața

Banca Națională a redus scontul dela nouă și jumătate la nouă la sută. Se zice că, în curând, ea va face o reducere și mai importantă; ajungând până la opt la sută.

În vremuri normale, instituția de emisiune reduce scontul atunci când constată o stagnare pe piață și crede nimerit să dea un nou impuls afacerilor, punând la dispoziția comerțului, fonduri noi.

Se mai întâmplă, uneori, că străinătatea, folosindu-se de scumpetea scontului băncii de emisiune,

oferă credite mult mai eficiente pe piață

și câștigă, astfel, o situație prea importantă în afacerile naționale, prin acorduri de credite și cumpărări de valori mobiliare. Banca Națională intervine, în asemenea împrejurări, și concurează creditul străin, scăzând scontul.

Nu credem că, Banca Națională, are de gând să lărgească creditele acordate pieței.

Comerțul tânjește, atins fiind de lipsa de consumație,

de care nu ne-ar putea lecu decât o serie de ani buni agricoli și măsuri de îmbunătățire cari nu stau în mâinile institutului de emisiune. Nu poate fi, deci, vorba de o lărgire mai importantă a creditelor ce Banca Națională va acorda pieței.

Scăderea scontului nu poate fi seninalul unei noi epoci, de însănătoșire a pieței.

de creștere a solvabilității comerciale și de avânt al întreprinderilor private, cărora Banca Națională le-ar ieși în năime, cu ușurarea și lărgirea creditului.

Cu atât mai puțin se poate vorbi la noi, de nevoia pe care ar simți-o Banca Națională, de a concura creditul străin.

După stabilizare, străinătatea a profitat de eforturile scontului nostru, pentru a cere acoperirea creditelor, în loc să vie, cu noi credite, pe piața românească.

Intârzierea urcării taxei de scontului a făcut ca, o mare parte din devize, să plece din Banca Națională

pentru acoperirea datoriilor particulare în străinătate. Când s'a urcat scontul, s'a oprit numai fuga aurului și a devizelor.

Scontul urcat n'a provocat și o mișcare de atragere a aurului și a devizelor către Banca Națională,

pentru că n'a atins un nivel

de ridicat, încât să facă imposibil creditul intern la Banca Națională și să oblige lumea, să caute credite în afară.

Din această pricină, dela stabilizare și până în ultimul timp,

circulația fiduciară a scăzut și volumul scontului s'a urcat

— două fenomene cu totul oprite mersului normal al stabilizării monetei. Din aceste fenomene se vede, însă limpede că, pe piața noastră, nu e o abundență de capital străin și că

Banca Națională n'are nevoie să intervină oprind afluența creditului din afară,

prin reducerea scontului și ieftinirea creditului de piață internă.

Strict vorbind, ar fi poate mai logic,

să profităm de situația financiară internațională, creată de krachul din America,

pentru a atrage capitalul stră-

Demonstrativ értéke van a bankráta félszázalékos leszállításának

Ujból emelkedő tendenciát mutatnak a devizák

A Nemzeti Bank a visszszámítolási kamatlábat fél százalékkal leszállította. A Nemzeti Bank visszszámítolási kamatlábjának a leszállítása a világpiacon uralkodó általános esési tendencia után

a Banca Nationala ezen intézkedése nem hatott meglepetésszerűen,

noha azzal mindenki tisztában van, hogy ez a félszázalékos kamatlészállítás tulajdonképpen csak egy szimbolikus értékű demonstrációnak volt szánva amellott, hogy a jegybank véglegesen

visszatért a normális működés keretei közé.

Egyrészt bizonyosnak látszott az, hogy ennek a fél százalékos kamatláb-redukciónak a piaci kamatlábak általános nívójá-

in, urcând sau cel puțin, menținând actuala taxă a scontului, în loc s'o scădem.

Banca Angliei și Banca Franței scad scontul, pentru că nu mai au nevoie să puie frâu evaziunei capitalurilor lor naționale, spre marea speculă americană. Ușurând creditul, ele încurajează afacerile pe piețele lor respective. La această politică, în bună logică,

noi ar trebui să răspundem prin mijloace de atracție a capitalului de pe piețele financiare din Apus,

prin îngreunarea condițiilor creditului intern. Și mijlocul clasic de a face această îngreunare a creditului intern, în favoarea creditului din afară, este tocmai scumpirea taxei scontului.

Suntem convinși că, Banca Națională, a avut toate acestea în vedere și că hotărând totuși, reducerea taxei scontului, ea n'a imitat, numai băncile din Apus ci a avut în vedere motive serioase.

Banca Națională, a redus și ea scontul pentru a

menține numai măsura de oprire a evaziunei devizelor,

și a aduce și o ușurare a vechilor ei debitori, fără a se mai gândi, să influențeze piața, prin politica ei de scont.

Reducerea taxei de scont în consecință este considerată numai ca un eveniment demonstrativ.

hoz viszonyitva semmi különösebb hatása nem lehet, másrészt inopportunosnak is tartották a jelenlegi pénzügyi helyzetben ezt a kamatláble-szállítást.

Az utóbbi tíz napon a devizák emelkedő tendenciában vannak, a font már majdnem elérte kibocsátási árfolyamát 817.45 jegyzési ponton. (A fontsterling gold pointje 817.50). Kezeink között van a Nemzeti Bank legutóbbi hétről szóló helyzetjelentése is, amely fenti impresszióinkat alátámasztja. Ebből a helyzetjelentésből mindenekelőtt egy szembevetendő adat ragadja meg a figyelmünket. Az utóbbi évben a Banca Nationala fedezeti stókkja 10 millióval növekedett. A gabonaexport megindulása, tehát augusztus hónap óta az aranystókk 1800 millióval, azaz heti 150 millió lejjel

szaporodott. Ez a legutóbbi 100 millió lejes aranystókk szaporulat tehát egy visszaesést jelent. Természetes, hogy ilyen formában a font iránt élénk kereslet indult meg. Önkénytelenül is felvetődik a kérdés: honnan a kereslet és a kínálat közötti viszonylat eme brüszk változása. Hiszen a gabonaexport egyáltalán nem esett vissza és valószínűleg mindaddig, amíg a dunai hajózás lehető lesz, az exportnak eme intenzitásában nem is fog változás beállani.

A devizák iránti keresletnek egész más oka van.

Ugy a magánosok, mint az állam az évvégi ultimóval fokozottabb fizetési kötelezettséggel kell találja magát szemközt. Az eredmény a devizák iránti általános kereslet emelkedése s ugyanakkor a Nemzeti Bank devizakészletének a megcsappanása.

A Nemzeti Bank eddigi szintje tülzöttan

elővigyázatos politikájához konzekvensen, megtette a szükséges lépéseket.

Ugyanakkor, amikor a fedezeti stókk szaporulatával egy visszaesés mutatkozott 21.915 millióról 21.732 millióra redukálta bankjegyforgalmát. Sikerkült így tehát mindennek ellenére 49.07-ről 49.17 százalékra javítani a fedezeti stókk és a közvélemények közötti arányt. Természetes, bár nem nagyon óhajtott következménye ennek az operációnak a visszszámítolási hitel 8918 millióról 8840 millióra való redukálása.

A Nemzeti Bank mult heti üzleti mérlegéhez viszonyitva tehát, visszszámítolási kamatláb félszázalékos redukciójának csak demonstrativ értéke lehet.

Căile ferate achită vechile datorii

Am anunțat la timp, plata datoriilor căilor ferate, din năime de 1926, dintr'un fond de 520 milioane lei, pus la dispoziția administrației drumului de fer, de Ministerul de finanțe.

Consiliul de administrație al C. F. R. a delegat direcțiunea financiară să stabilească normele după cari se vor efectua plățile.

Direcțiunea financiară a întocmit din câte suntem informați, cotele cari vor fi respectate la plata acestor datorii și cari sunt proporționale cu ordonanțele emise.

Se vor respecta aproape aceleași reguli ca la achitarea datoriilor C. F. R. din anii 1926, 1927 și 1928.

Plățile vor începe, după toate probabilitățile, în prima decadă a lunii Decembrie și se vor executa la ghișeele Băncii Naționale.

Până atunci se vor proceda la întocmirea unui tablou al tuturor ceranțelor, precum și la verificarea ordonanțelor, cari urmează a fi achitate.

„VICTORIA“

PRIMA FABRICĂ ARDELEANĂ DE PASMANTERIE ȘI ȘIRETURI
ELSŐ ERDELYI PASZOMÁNY ÉS ZSINORÁRUGYÁR
Târgu-Mureș—Marosvásárhely

Produce:

șireturi pentru
ghete, trese, șireturi de
lama go frate, șuitașuri și dife-
rite articole de pasmanterie
de prima calitate

Gyárt:

mindennemű
cipőfűzőt, lámaszegőt,
sujtást, tresset borítást és külön-
böző speciális paszományárut
elsőrangú kivitelben

Telegram: Pasmantéria Victoria

Aplicarea legii timbrului

Comisiunea centrală a timbrului a fixat următoarele noi norme de aplicare a acestei legi.

Dacă în principiu conform art. 42 din legea timbrului, cererile introductive de instanță netimbrate sau insuficient timbrate sunt considerate ca valabile dacă partea în drept achită impozitul proporțional sau taxa de timbru cuvenite la primia zi de înfățișare; asemenea acțiuni nu pot servi însă de bază la admiterea unui sechestru asigurător, propriu, sechestrare judiciare, etc., de oarece asemenea măsuri implică necesarmente că acțiunea a fost luată în considerare și deci că i s'a dat curs, ceea ce sub sancțiunea prevăzută de art. 74 din legea timbrului este formal interzis judecătorului.

Dispozițiunile art. 54 din noua lege a accelerării fiind aplicabile în baza aliniatului 8 de sub același text și proceselor de competență judecătorească de ocol, urmează ca la acțiunile patrimoniale prevăzute de art. 5 § 1 (legea timbrului) de o valoare mai mare de 50.000 lei se va percepe impozitul proporțional de 0,80 la sută, iar la acțiunile patrimoniale sub 5.000 lei sau la orice alte acțiuni supuse la timbrul fix, și nu la impozitul proporțional, se va plăti pe lângă taxă de acțiuni corespunzătoare și de atâtea ori taxa de 26 lei prevăzută de art. 5 § 2 legea timbrului, câte părți sunt în proces.

Conform art. 1 din legea pentru reglementarea portului și vânzării armelor, garzii comunale, administratorii de moșii, păzitorii de livezi, vii și terenuri, pădurarii, etc. considerați sau nu ca agenți de poliție, fiind în drept de a purta armă în baza permisului eliberat — nu lor ci patronului lor, — urmează ca în atare permis rămâne valabil, nu numai pentru acel în vederea căruia a fost cerut ci pentru toți cei cari, prin înlocuire, ar primi aceiași însărcinare dela patronul lor.

Taxe reduse la C. E. D.

Se aduce la cunoștință generală, următoarea decizie luată de comisiunea europeană a Dunării:

„În perioada începând dela 15 Decembrie 1929 până la 15 Martie 1930, taxa de navigațiune prevăzută de art. 1 din tariful pentru vasele de mare, cari încarcă sau descarcă în portul Szulina, (taxa B) este redusă de la franci aur 3.50 la franci aur 2.85 de tonă, iar taxa prevăzută la art. 2 pentru vasele fluviale care încarcă sau descarcă în portul Szulina (taxa E) este redusă dela franci aur 0.40 la franci aur 0.05, de tonă.

„Această măsură excepțională va lua sfârșit la 16 Martie 1930“.

Ratificarea fuziunii Băncii de Credit Ardeleană cu Soc. Bancară Română

În ultima ședință a consiliului de administrație a Băncii de Credit Ardeleană S. A. din Arad, d. director general Gabriel Fejér a făcut o expunere asupra rezultatelor tratativelor urmate cu conducătorii Dresdner Bank-ului A. G. Berlin, ce au pus bazele Societății Bancare Română S. A. din București. D. Fejér a citit contractul care s'a stabilit, ară-

tând motivele care impun fuziunea acestor două instituții financiare.

Consiliul de administrație și-a însușit expunerea dlui Fejér, urmând ca adunarea generală extraordinară, care s'a convocat pe ziua de 7 Decembrie a. c., să ratifice fuziunea Băncii de Credit Transilvăneană cu Societatea Bancară Română.

Évi hat millió lejes bért ajánlanak a nagyvárad villamos üzemért

A drezdai vállalat husz százalékos áramdíj-leszállítást is ígér

Nagyvárad város közüzemének kommercializálásáról, mint ismeretes, már eddig is sok szó esett, ahogy az üzemek bérbeadásának kérdése is réggen szönyegre került probléma. Most a Dresdner Hochzentrale Gesellschaft küldött ajánlatot a városnak, amely ugyancsak megszívlelendő. Azt ajánlja, hogy tiz esztendőre hajlandó bérbevenni a város villamosüzemét évi hat millió lej bérösszegért s hajlandó

60 millió lejes beruházást eszközölni

az üzem fejlesztésére és pe-

dig 30 millió lejt az első és 30 milliót a bérlet második öt esztendőjében. Ezzel szemben a bérletre vonatkozó szerződés életbeléptetésekor

kész a jelenlegi áramdíjakat 20 százalékkal csökkenteni.

Az ajánlatot kiadták a műszaki bizottságnak s amennyiben a javaslat elkészül, a szombatira összehívott pénzügyi és műszaki közös bizottság, a melynek a kommercializálásra irányuló szabályrendeletéről kell tárgyalnia, ezzel is foglalkozni fog.

Studiul electrificării liniei București-Brașov

Comisiunea însărcinată cu studierea electrificării liniei București-Brașov continuă lucrările cu intensitate.

Din programul de electrificare, partea întâia, prezentat zilele aceste consiliului de administrație al căilor ferate, sunt complet precizate.

Stabilirea datelor de bază ale tractiunii electrice.

Tonajul și viteza trenurilor, viteze maxime și viteze medii de parcurs, gradicul trenurilor.

Diagramele de consumație și puteri la firul de cale actual și de viitor apropiat. Energia anuală necesară și prevederile de viitor obligatorii pentru firul de cale, cari se vor avea în vedere și pentru substații și linii de alimentare.

Comisiunea este pe cale de a termina, zilele acestea,

o ante-evaluare a lucrărilor,

precum și un studiu detaliat, în legătură cu rentabilitatea ce o va prezenta electrificarea.

Pentru fixarea punctelor și a condițiilor de furnizare a energiei electrice în curent alternativ trifazat, se mai așteaptă oarecari informațiuni, cerute locurilor competente.

Comisiunea, înainte de a întocmi proiectul definitiv al electrificării, mai are nevoie de datele exploatărei actuale cu aburi.

De asemeni va ține seama și de o serie de informațiuni de dată recentă cari au fost aduse din străinătate de unul din membrii comisiunii.

În cel mult două săptămâni, comisiunea, formată din d-nii ing. Miklosi I. S. Gheorghiu, I. O. Cristea, Dumitru Șerbănescu și Dan Șerbănescu,

va da forma definitivă a proiectului de electrificare

a liniei București-Ploști-Predeal-Brașov, care va cuprinde: Justificarea alegerii felului de curent electric; proiectul instalațiilor de cale, instalațiile în linie curentă și echiparea stațiilor de cale ferată.

Proiectul sau datele stărilor, situați în linia curentă și în stațiuni.

Instalațiunile electrice la lucrările de artă, liniile de alimentare și pozițiile substațiilor, studiul și fixarea condițiilor locomotivelor, instalațiunile accesorii: ateliere, remize, semnalzări, centralizări și telefon.

Toate proiectele de mai sus vor cuprinde câte

un memoriu justificativ al soluțiunilor alese,

desenele de execuție, necesare pentru elaborarea planurilor de detaliu, ofertele firmelor concurente, notele de calcul, caetele de sarcini și tabloul cantităților de lucrări cu formularul de deviz măsurător.

O importantă convenție austro-română

Zilele trecute a sosit din Viena d. N. Drăgănescu, director în Ministerul de finanțe, unde a încheiat o convenție cu Austria relativ la datoriile comunale și județene antebelice precum și în privința datoriilor ipotecare particulare.

Convenția privește datoriile ce au avut comunele și județele la instituțiile bancare austriace înainte de război și au rămas neachitate.

Datoriile ipotecare ale particularilor la care se referă convenția sunt tot din această categorie.

Conform convenției intervenite între Austria și România statul român este obligat să achite aceste datorii integral până la 15 Ianuarie urmând ca statul să încaseze aceste sume dela debitorii originari.

Suma datorită este aproximativ de 60 de milioane coroane antebelice egale cu 30 milioane lei de azi.

O altă convenție reglementează împrumutul emis de către fostul consiliu provincial bucovinean. Aceste emisiuni vor fi achitate în suma de 50 milioane coroane anteînscrise în decizia ministerială respectivă, vor fi executate.

Totalul acestor emisiuni atinge suma de 50 milioane coroane adică 25 milioane lei.

BEREA „URSUS“ este excelentă
AZ „URSUS“ sör a legjobb

Regimul taxelor de consumație pe produsele petrolului

Printr'o deciziune a ministerului de finanțe, publicată în „Monitorul Oficial” din 20 Noemvrie crt. s'a instituit o comisiune compusă din dnii: Dr. C. Zamfirescu inspector general la Ministerul de Industrie și Comerț T. O. Pârlișas, inspector general al fabricelor și N. Riga, director de serviciu la contribuțiile directe din Ministerul Finanțelor, însărcinată să cerceteze regimul actual al taxelor de consumație pe produsele petrolifere, cuantumul lor, modul de constatare, percepere și control și să propună soluțiile necesare, astfel încât menționându-se deosebirea echitabilă de taxare între benzina uscată și petrol, să se asigure totuși maximum de rendement fiscal și să se înlăture posibilitățile de fraudă.

Cântărirea cerealelor în stațiunile CFS

Direcțiunea generală c. f. r. a primit, în ultimul timp, numeroase reclamațiuni în sensul că cerealele pentru export nu se cântăresc cu exactitate. Pentru a curma acest neajuns, s'a dat ordin stațiunilor ca pe cât se poate să se evite cântărirea cerealelor pe pod bascul.

Dacă însă acest mod de cântărire va fi reclamat de împrejurări, se va constata în todeauna tara vagonului.

Dacă tara constatată diferă de cea înscrisă pe vagon, se va lua în considerație tara efectivă, iar cea inexactă se va înscrie alături, în paranteză.

Fizetesképtelenségek és csődök Erdélyben

Kényszeregyezséget kértek a következő cégek: Schnell Józsefné utóda Feininger Róza, Brassó.

Goldberger F. Pál Libou. Schwartz Hermann, Nagyvárad.

Dizel-malom, Orhei. Paul Mátyás rövidárkereskedő Sannicolaul-mare.

Banca Sindicatului Agricol Olt, Slatina.

Czillér Imre, Nagyvárad, kényszeregyezségi kérelmét visszavonta és magánuton egyezkedik.

Magánegyezséget ajánlottak: Lebovits Jenő textil- és cipőkereskedő, Cehul Silvaniei Blumenthal I. vegyeskereskedő Mercurea-Ciuc.

Lévy József és fia Salonta. Hofbremel Gusztáv, Szászrégen.

Csődöt nyitottak a következők ellen: Stefan Ioan Lupeni. Schönberger Mózes Dicsőszentmárton.

Olvassa a

„Lemnul“-t

Comenzi C. F. R. la Reșița

Consiliul de administrație al regiiei autonome a căilor ferate a decis complectarea comenzilor ce urmează a le face administrația c. f. r. la uzinele „Reșița”; pe anul în curs. A-

ceste comenzi se fac în conformitate cu contractele existente cu încă 722 tone material metalic, pentru reconstruirea podurilor distruse în timpul războiului.

Tizenhárommillió lej passzívával kényszeregyezséget kért a Mártonffy és Társa kolozsvári szörmeáruháza

A Mártonffy Testvérek és Társa kolozsvári szücsáruháza a kényszeregyezségi eljárás megindítását kérte a kolozsvári törvényszéken. A cég passzívája 13 millió lej, míg az aktívák összege 8 és fél millió lej.

A cég hitelezői között a kolozsvári pénzügyintézetek 5 millió lejjel, belföldi cégek 3 millió lejjel, külföldi cégek pedig 5 millió lejjel szerepelnek. A cég betéti társaság, amelynek beltagja Mártonffy Gyula, kültagjai pedig Mártonffy Gyuláné és Mártonffy János.

A kényszeregyezségi eljárás megindítását a szörmeáruháza

azzal az indokással kérte, hogy egyik türelmetlen hitelező 75 ezer lejes váltókövetése miatt biztosítási végrehajtást eszközöltetett

a cég raktárára.

A Mártonffy Testvérek és Társa cég 50 százalékos kvótát ajánlott fel hitelezőinek, amely a jövő évtől kezdve három éven át a szezon-hónapokban kerülne kifizetésre.

Valószínű, hogy a hitelezők elfogadják a felajánlott kvótát és megértést tanúsítanak az egyezkedési tárgyalások során, amelyeket dr. Lusztig Jenő kolozsvári ügyvéd vezet.

Modificarea legii impozitelor directe

Duminecă a avut loc la Ministerul de Finanțe o importantă conferință prezidată de d. V. Madgearu, Ministru de finanțe la care au luat parte dnii: C. N. Teianu secretar general al acestui departament, Zamfir Brătescu directorul general al Cassei de Depuneri, Lazăr Iliescu directorul Oficiului de Studii, Iordan Ștefănescu directorul Contribuțiilor directe și Pandelescu, consilier.

Modificarea legii contribuțiilor directe.

În această conferință, s'a examinat lucrările întocmite de Oficiul de Studii, de pe lângă Ministerul de Finanțe în vederea modificării unor articole din legea contribuțiilor directe, cari să dea posibilitatea Statului de a-și mări veniturile sale. Aceste modificări se vor referi la facerea și depunerea declarațiilor anuale de impuneri, la evaluări precum și la perceperea impozitelor. De asemenea se vor prevedea sancțiuni foarte drastice pentru orice abatere dela prevederile legii, precum și

modificările ce i-se vor aduce, vor fi puse în concordanță cu noua lege a contabilității statului.

În urma discuțiilor conferinței s'a hotărât să nu se facă nici un spor al actualelor cote de impunere, dar să se ia măsuri ca aceste cote să fie aplicate în mod cât mai real, precum ca toți contribuabilii să-și facă declarațiunile în regulă și să-și plătească impozitele la timp.

Legea contra evaziunilor fiscale.

O altă chestie care s'a examinat la această conferință a fost întocmirea anteproiectului de lege contra evaziunii fiscale, care va fi de asemenea pus în concordanță cu legea contribuțiilor directe. Acest anteproiect de lege va fi întocmit după modelul legii de evaziune fiscală existentă în Italia, numai că i se vor aduce unele modificări pentru a putea fi adaptat legilor noastre și situației noastre economice. Prin acest proiect de lege se vor lua cele mai severe măsuri contra societăților care frau-

dează fiscal, precum și contra contribuabililor care fac declarații nereale, ascunzând unele venituri impozabile.

Modificarea impozitului și cifra de afaceri.

Tot în cursul acestei conferințe s'au examinat modificările ce urmează a fi aduse legii impozitului pe lux și cifra de afaceri, hotărându-se a se aduce unele modificări normale, de calculare și de percepere a acestor impozite.

Toate proiectele de lege de mai sus, vor fi aduse în parlament imediat după depunerea proiectului de buget general al Statului, ele urmând a fi puse în aplicare pe ziua de 1 Ianuarie 1930.

Az italmérési illetékek befizetése

A pénzügyminiszter tervbe vette, hogy az italmérési illetékeket 1930-ra legkésőbb január 15-ig be kell fizetni.

Az italmérés joghatályát veszti, ha az illető 1930. március 1-ig nem fizeti be az illetékeket.

Az engedély nélkül árusítók bírságát a bizottság az italmérési illeték nyolcszorosában szabta meg.

Felére szállítják le a tojás kiviteli illetékét

Az ipari és kereskedelmi miniszteriumban értekezlet volt, amelyen a tojás kiviteli illetékének leszállításával foglalkoztak. Elhatározták, hogy javasolni fogják a kormánynak a tojásilletékek 50%-os leszállítását.

Meghívó

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság 1929. évi december hó 8-án, délelőtt 11 és fél órakor Cluj-Kolozsvárt, Piata Unirii (volt Mátyás király-tér 7. sz. alatti intézeti székházában

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági előterjesztés az intézet részvénytőkéjének 50 millió lejről 100 millió lejre való felemelése iránt.

2. Igazgatósági javaslat az alapszabályok 4. paragrafusának módosítása iránt.

Ezen közgyűlésre a t. részvényeseket azon figyelmeztetéssel hívjuk meg, hogy az alapszabályok értelmében oly részvényes gyakorolhatja akár saját személyében, akár meghatalmazottja által szavazati jogát, aki részvényét a közgyűlést megelőző nap délután 5 óráig az intézet pénztáránál, Cluj-Kolozsvárt még le nem járt szelvényeivel együtt letette.

Cluj-Kolozsvár, 1929 november 27.

Az igazgatóság

Ne fogadjon el mást
Gladys cipókrém
a legjobb!

Mikor oldható fel a kényszeregyezés alatt álló cég lefoglalt árúja

Pollák Dezső Temesvár-józsefvárosi kereskedőnek a belvárosi Winternitz Manó céggel szemben 80.000 lejes váltókövetelése volt, amelynek következtében november másodikán biztosítási foglalás elrendelését kérte. A foglalást végre is hajtották. A foglalás november másodikán történt és rövid idő múlva

a Winternitz-cég, mint ismeretes, kényszeregyezési eljárás megindítását kérte

maga ellen, aminek a törvényszék elyben helyt is adott. A Winternitz-cég ezek után kérvényt intézett a törvényszékhez, amelyben a kényszeregyezési törvény megfelelő szakaszaira hivatkozva azzal érvelt, hogy a törvény szerint a kényszeregyezést megelőző

hatvannapos időközben történt mindennemű foglalások érvényüket veszítik.

A törvényszék Fehér Kristóf-Matei tanácsa tárgyalta a kérést, amely ellen a foglalást eszközölő Pollák Dezső élénken tiltakozott és azt az elnökvet használta fel, hogy azt a bizonyos hatvannapos határidőt nem a kényszeregyezés bejelentésétől, hanem a hitelezői értekezlettől kell számítani. Ezen az alapon kérte Pollák, hogy a foglalás érvényességét mondja ki a törvényszék. A Winternitz-cég jogi érveken kívül azt is felhozta kérése támogatására, hogy a lefoglalt szörme szezoncikk, amelynek árusítása éppen most kezdődik és ezért is érdeke, hogy a foglalást feloldja a törvényszék.

A törvényszék ítéletében arra az álláspontra helyezkedett, hogy

a határidőt nem a kényszeregyezési kérvény benyújtásától kell számítani

és ezen az alapon a szörmeárúk lefoglalását nem oldotta fel.

Convocare

In baza art. 12 și 13 ale statutelor, avem onoare a convoca adunarea generală extraordinară a acționarilor pentru ziua de 6 Decembrie 1929 orele 10 a. m. în localul băncii din Timișoara I. Str. Gen. Dragalina No. 3.

Ordinea de zi:

1. Ratificarea cererii pentru acordarea concordatului preventiv.

2. Intregirea consiliului de administrație.

3. Eventuale propuneri.

La această adunare generală extraordinară vor putea participa, fie în persoană, fie prin mandatar toți acei acționari, cari vor fi după acțiunile lor, contra unei chitanțe la cassiera băncii, cu trei zile înainte de data fixată pentru această adunare.

Timișoara, la 20 Noem. 1929
Banca de Credit Timișoreană
Consiliul de Administrație
Timișoara.

Banca Franco-Română a cerut concordat forțat

Hotărârea laudă de conducerea băncii — Ce cotă se oferă deponenților?

Chestia Băncei Franco-Română a ajuns într-o fază decizivă. Conducerea băncii a hotărât să înainteze tribunalului Ilfov o cerere de concordat forțat. Această hotărâre a fost provocată de faptul că tratativele cu băncile din București n'au dus la nici un rezultat.

Membrii vechi rămași încă în consiliu în frunte cu d. I. Capriel, N. Racota și încă trei membrii, au ce-pus, după cum am arătat, nu de mult o cerere de concordat preventiv la tribunal prin care

au oferit o cotă de 80 la sută. Membrii cooptați în consiliu, după ce au demisionat dnii Protopopescu, au declarat că nu-și pot lua răspunderea pentru realizarea acestei cote, deoarece ei când au venit la Banca Franco-Română și au verificat din

nou întreaga avere a băncei, au constat că

activul nu acoperă decât 61 la sută din datorii.

Deci au demisionat din consiliu și au declarat că acceptă cota oferită însă au cerut ca membrii consiliului cari oferă cota de 80 la sută să garanteze aceasta cu averea lor personală.

Aceștia au refuzat însă aprobarea garanției cerute.

Chestia a rămas în suspensie, sperându-se că tratativele cu băncile vor avea un rezultat pozitiv.

Acum când s'a pus din nou în discuție cererea de concordat, toți au convenit că noua cotă să fie fixată de către consiliul general, inclusiv delegația deponenților.

A Banca Franco-Romana temesvári fiókja ellen biztosítási végrehajtást rendeltek el

Crismariu Oktávián dr. temesvári ügyvéd, a *Fiatska Béla* ellen megindított esőd tömeggondnoka 500.000 lejt a Banca Franco-Romana temesvári fiókjában helyezett el letétként. A pénzügyi központja Bukarestben van és

nemrég fizetési zavarokba került, amire megindultak a tárgyalások

a Nemzeti Bankkal és több nagy bukaresti bankkal a Banca Franco-Romana szanálása érdekében. Crismariu Oktávián dr. amidőn tudomást szerzett a pénzügyi anyagi zavarairól, kérte a betét kifizetését. A temesvári fiók vezetősége megtagadta a betétek kifizetését, mire Crismariu dr. a törvényszékhez fordult és kérte a biztosítási végrehajtás elrendelését. A végrehajtási törvény értelmében rendelhető el, ha a hitelező igazolt biztosítási végrehajtás csak akkor ja, hogy követelése az adósnál veszályben forog. A temesvári törvényszék

elrendelte a biztosítási végrehajtást,

bár a Banca Franco-Romana sem fizetésképtelenséget, sem esődöt, sem felszámolást nem jelentett be s kényszeregyezést sem kért. A pénzügyi táblához felebbezet, amely tegnap Ceaur-Aslan táblabíró elnöklete alatt megerősítette a törvényszék határozatát.

Drágul a gyapju

Az ausztráliai termelők visszatartják a gyapju-termés nagy részét

Mint ismeretes, idestova másfél esztendeje annak, hogy a gyapjuárakban kifejezett bessztendencia uralkodik. Annál meglepőbb, hogy ezt a besszhangulatot az utóbbi napokban élénk kereslet és jelentős áremelkedések váltották fel.

A gyapjupiacon már néhány héttel ezelőtt nagy feltűnést keltett, hogy a délafrikai Fokvárosban tartott gyapjuaukciónk iránt igen élénk az érdeklődés és

jelentősebb áremelkedés volt észlelhető.

Az igazi hossztendencia azonban csak a most folyó londoni gyarmati gyapjuárveréseknél jelentkezett teljes egészében, mikor is az árverésre kerülő gyapju iránt oly élénk kereslet mutatkozott, hogy

átlagban 10%os áremelkedést értek el

a gyapjuárak. A nagy keresletnek és az

emelkedő ártendenciának kézenfekvő okai vannak. Mint ismeretes, Ausztráliában ez évben valóságos rekord gyapjutermeles volt, ami arra indította az ausztráliai gyapjutermeleket, hogy szigorú egység értelmében a produkció egyharmad részét visszatartsák. Így tehát

lényegesen kevesebb gyapju került a piacra

most az aukciók alkalmával, mint várták volna és az ausztráliaiak intervenciós tevékenységükkel odáig mentek, hogy maguk is

nagyarányu vásárlásokat eszközöltek Londonban,

noha köztudomás szerint telt gyapjuraktárakkal rendelkeznek. A legnagyobb kereslet azonban Franciaország és Németország részéről mutatkozott, ahol a gyapjufeldolgozók és a kereskedők részéről valószággal viharos volt a kereslet. Miután nagyobb mennyisé-

gü új készleteknek piacra kerülésével számolni nem igen lehet és a kereslet aránya nem csökken, Londonban egész bizonyosra veszik, hogy a

gyapjuárakban további igen jelentékeny emelkedések lesznek.

Arra számítanak, hogy rövid időn belül a gyapju ismét elérí azt az árnyót, melyen 1928 tavaszán az árlemorzsolódások előtt állott. Ettől a nivótól a jelenlegi gyapjuárak még 12 százalékos differencia választja el, melyet azonban a nagy kereslet és az ezt nyomón követő áremelkedések rövidesen ki fognak egyenlíteni.

Datoriile Statului trecut peste un miliard

Tablourile cerute de ministerul finanțelor diferitelor departamente, cu datoriile în restanță ce mai au de plătit diferitelor furnizori ai Statului până la sfârșitul anului 1928, au sosit la Ministerul de finanțe și au fost adunate de direcția generală a contabilității.

Din informațiile ce le avem, rezultă că

datoriile în restanță ale Statului se cifrează la circa 1 miliard 150 milioane lei

și vor fi înglobate în bugetul de cheltuieli al ministerului de finanțe pe anul 1930, deoarece acest departament va plăti în anul viitor aceste datorii ale Statului.

serie în bugetul pe anul viitor, o serie D. V. Madgearu are de gând să înmăm mai mare decât cea constatată până acum din care să se plătească evenimentemtele create din anul 1929 ce ar rămâne din diferite motive, neachitate la timp. În acest scop, se va înscrie, în bugetul de cheltuieli al Ministerului de finanțe,

o sumă de un miliard 250 milioane lei cu peste 100 milioane lei mai mult decât sunt datoriile în restanță.

Aceste plăți extraordinare se vor face o parte din încasările pe seama bugetului în curs, ce se vor face în cele șase luni complimentare din anul viitor.

Magánvállalatoknak nem ad a C. F. R. munkát

A CFR vezérigazgatósága elhatározta az állami vasuti mőhelyek reorganizálását.

A magánvállalatokat a jövőben kizárják a javítási munkálatok elvégzéséből.

Egy milliárd százötven millió lej belföldi tartozása van az államnak

A pénzügyminiszteriumban statisztikát készítette az államnak belföldi magánvállalatokkal és magánosokkal szemben fennálló tartozásairól és megállapították, hogy ezen tartozások összege ebben a pillanatban 1 milliárd 151 millió lejt tesz ki.

Madgearu pénzügyminiszter elhatározta, hogy ezt az összeget felveszi Románia 1930. évi költségvetésébe, mert a kormány elhatározott szándéka az, hogy a magánosokkal szemben fennálló tartozásait a legrövidebb időn belül likvidálja.

A jövő évi költségvetésbe 100 milliót vesznek fel ezenkívül olyan adóságok kifizetésére, amelyek még ez év folyamán merőlnének fel.

Relațiile comerciale între România și Ungaria

Câte va date statistice de import-export

Am publicat deunăzi, unele date relativ la comerțul exterior dintre România și Ungaria din cari reesea exportul produselor noastre forestiere în Ungaria.

În legătură cu tratativele comerciale ce vor începe, în curând, între România și Ungaria putem da azi unele date despre acele articole pentru cari piața ungară poate reprezenta un deșeu de primul rang.

Așa de pildă, este aproape paradoxal că nu exportăm sare în Ungaria. Întreaga consumație în Ungaria a fost acoperită cu sare cumpărată din Germania și Polonia.

Dat fiindcă suntem una din cele mai bogate țări în sare, convenția comercială cu Ungaria ne-ar putea asigura un deșeu sigur.

Peștele este și el un bun articol de export în Ungaria, care a importat în anul trecut, 1751 de chintale de pește. Jugoslavia este reprezentată în această cantitate cu 1471 de chintale.

Ungaria a importat, în anul trecut 30.953 chintale apă minerală în valoare de 1.393.090 pengő (aproape 40 milioane lei) la care Cehoslovacia a luat parte cu 13.096 chintale (în anul 1927, 10.357 chintale), Jugoslavia cu 7214, România 5172 (în anul 1927, 6753), Austria 4603 chintale.

Cărbunii și materialele de construcție.

Ungaria importă importă, anual, peste 16 milioane chintale de cărbuni. La acest import iau parte: Austria, Cehoslovacia, Germania și chiar Jugoslavia. Numai România nu. Din contra, noi am importat, din Ungaria, 201.113 de chintale cărbuni, 400 chintale de brichete și 500 chintale coes.

Este foarte interesantă statistica construcțiilor în Ungaria din anii trecuți.

S'au construit în anul 1926, 347 case dela 1 până la 6 etaje. În 1927 s'au construit 679, iar în anul 1928 1039 case. Socotite pe numărul locuințe-

lor cifrele de mai sus, ne dau respectiv: 5868, 20.806 și 22.683 locuințe.

Materialul de construcție a fost importat în primul rând din Austria; apoi din Cehoslovacia și numai în al treilea loc suntem noi.

Traficul de călători.

În anul 1928, 269.606 străini au stat, în Ungaria, 712.397 nopți.

În această cifră, România ocupă al doilea loc în Europa, 19.027, cetățeni români au vizitat Ungaria. Numai Austria a depășit acest număr cu 20 mii 056 călători.

Megnyitják a Máramaros-csernovizi vasutat

Majdnem egy esztendővel ezelőtt merült fel először komoly formában a Máramaros-sziget—Csernovitz közötti vasutvonal terve. E vasutvonal megnyitásával elsősorban az elszegényedett és izoláltan fekvő máramarosi lakosság helyzetén akartak segíteni. A Lengyelországon és Csehországon keresztül futó vasutvonal megnyitásával egészen új gazdasági lehetőségek nyílnak meg Máramaros megye lakossága előtt. Románia, Cseh- és Lengyelország nyolc vasuti értekezletet folytatott le az új vonal megnyitása érdekében és a tárgyalások végre annyira jutottak hogy a román vasutak részéről Mereuta CFR igazgató először Prágában és néhány nappal ezelőtt Varsóban aláírta a vasuti vonal megnyitásáról szóló konvenciókat.

Most már csak a parlamenti ratifikáció van hátra, hogy az új vonal átadható legyen a forgalomnak ami minden valószínűség szerint még ez évben megtörténik.

Információk szerint román részről a megkötött vasuti egyezmény parlamenti ratifikációja a közeli napokban megtörténik és tekintettel arra, hogy a lengyel gazdasági érdekek szempontjából is sok előnyt jelent ez az új vasutvonal a lengyel parlament ratifikációja sem késhet sokáig.

„CARMEN” FABRICA DE GHETE SOCIETATE ANONIMĂ ORADEA

Ajánlja női luxus, trotteur és gyermekcipő gyártmányait

Adresa telegrafică „CARMENSHOE”

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon. —

Saját tőkéi 85 millió lej

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez.

Áruraktárai a vasut mellett

Engedélyezett devizahely.

Betéteket elfogad

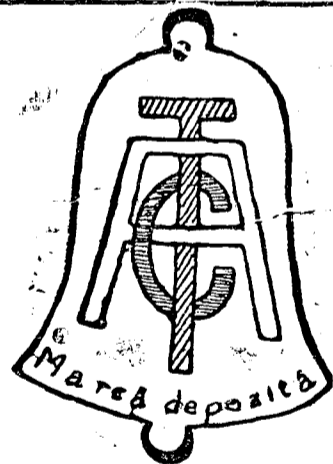
Affiliált intézetek:
Torda-Aranyos vármegyei Takarékpénztár Rt. Tordán
Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelyszék
Székely Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Sz. Keresztúron, Szászrégenvidéki Takarékpénztár Rt. Szászrégenben és Nép. Bank Rt. Baunyedő Szamosújvári Hitelbank Rt. Szamosújváron.

Ardealul Economic Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Címlapon cm²-ként Lei 20.—
Szöveg között cm²-ként — — Lei 15.—
Többi hirdetési oldalon — — Lei 10.—
Egy garmond sor Lei 80.—

Cititi
„Lemnul”

Cuaceastă marcă este prevăzută fiecare obiect de argint și lux fabricat în fabrica

„TACÂMUL” din CLUJ.

Finetă de 800!

Pabricațiile se pot procura în prăvăliile de bijuterii mai bune. Numai pentru revânzătorii „Tacámul” fabrică de argintării. Cluj, Str. N. Iorga No. 11/A. — Telefon: 4-82 Adresa telegrafică: „Tacámul”.

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”

Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat. — Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi szaklapja

Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 121. :: Telefon: 4-44.

Director și răspunzător: } TRAIAN CHIRILĂ
Igazgató és felelős szerk.: }

Abonamente — Előfizetési árak

In țară pe un an } Pentru particulari comercianți și industriași 1200 lei
Belșoldon . . . } Pentru bănci instituțiuni financiare și societăți 2000 lei
egész évre . . . } Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak 1200 lei
} Bankoknak, pénzintézeteknek és társaságoknak 2000 lei
Pentru străinătate }
Külföldre } 1500 lei.

Jumătate an } 600 lei
} 1200 lei
Félevere . . . } 600 lei
} 1200 lei

Anunțuri — Hirdetések:

Pagina I. a. cm² } 20 lei
Címlapon I. oldalon cm²-ként . . . } 20 lei
In text } 15 lei
Szövegoldalon } 15 lei
Un sir garmond } 80 lei
Egy garmond sor } 80 lei

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de Textile din Ardeal

Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénytársaság

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA
COMERȚ ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 73.400.000

Sediul Social : Satu-Mare.

Sucursale :

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI
MIHAL.

Afiliațiuni:

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare

Nem trükk! Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szoba árból

20%

Bőséges, ízletes házi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője

Budapesten a

PARK-Nagyszállodában

VIII, Baross-tér 10. szám.

FONDAT IN ANUL 1812

J. SI C. KIMMEL S. P. A.

TIMISOARA

Instalație proprie pentru fabricarea:
TUICĂ, SLIGOVITZ ȘI COGNAC

Fabrică de licheruri
Fabrică de butoaie

Mare deposit de vinuri și țuică en gros!

MÁRCIUSI

B
A
K

DREHER
HAGGENMACHER
SÖRÖK

D
A
C
I
A

SZENT GYÖRGY

Mezőgazdasági Bank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.
Fiókintézet: Dej-Dés, Jibou-Zsibó, Beclean-Bethlen
Zălau-Zilah

Saját tőkési **58** millió lej

Minden bankügyletet legelőnyösebben vé-
gez. — Engedélyezett devizahely. — At-
utalás a bel- és külföld bármely piacára.